

บทที่ 2

เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรนิเทศศาสตร์ของวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยในภาคเหนือตอนบน” นี้ ยังไม่ปรากฏว่ามีผู้ใด หรือหน่วยงานใดศึกษามาก่อน แต่การศึกษาทางการบริหารหลักสูตรการเรียนการสอนในประเทศไทยและต่างประเทศได้มีผู้ศึกษาและสำรวจไว้บ้าง ซึ่งพอจะสรุปได้คือ

กรอบความคิดเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร

จากการศึกษาของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535, หน้า 60) กล่าวว่า การบริหารหลักสูตร มีลักษณะงานคล้ายกับการบริหารงานลักษณะอื่น ๆ ในสถานศึกษา แต่อาจแตกต่างกันในด้านวัตถุประสงค์ วิธีการและการประเมินผล ดังนั้นกระบวนการการบริหารงานการใช้หลักสูตรแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนคือ การเตรียมการหลักสูตร การดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตรและการประเมินผลหลักสูตร ส่วนอำนาจ จันทรแป้น (2532, หน้า 111-118) ได้เสนอแนวทางการบริหารหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพโดยใช้รูปแบบ SPIE ดังนี้

1. การวิเคราะห์สถานการณ์ (Situation Analysis) หมายถึง การศึกษา วิเคราะห์อดีต สภาพปัจจุบัน และสภาพที่ควรจะเป็นอนาคต โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แผนพัฒนาการศึกษา หลักสูตร ระเบียบข้อบังคับ รายงานการวิจัยต่าง ๆ
2. การวางแผน (Program, Project Planning) หมายถึง การวางแผนโดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์สถานการณ์ในขั้นที่ 1 ขั้นนี้มีความสำคัญมากเพราะการวางแผนงานหรือโครงการต่าง ๆ เป็นหัวใจของการทำงาน แผนที่ดีหรือโครงการที่ดีย่อมนำมาซึ่งผลสัมฤทธิ์ที่ดี
3. การดำเนินการ (Implementation) หมายถึง การดำเนินงานตามแผน หรือโครงการที่วางไว้ การดำเนินการแบ่งออกเป็น 2 ระยะคือ ระยะเตรียมการ ซึ่งเป็นการชี้แจงรายละเอียด สร้างแรงจูงใจให้กับผู้เกี่ยวข้องจัดทำปฏิทินดำเนินการและแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ ระยะดำเนินการ ซึ่งต้องมีการประสานงานที่ดี ประชุมปรึกษาเมื่อเกิดปัญหา ติดตามให้กำลังใจและชี้แจงข้อบกพร่องเพื่อปรับปรุงแก้ไขระหว่างดำเนินการ

4. การประเมินโครงการและรายงานผล (Evaluation and Reporting Program) หมายถึง การประเมินการดำเนินการว่าเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้หรือไม่ เมื่อหาแนวทางแก้ปัญหาลงต่อไป การประเมินแบ่งออกเป็น 3 ระยะคือ ประเมินระยะก่อนดำเนินการ ประเมินในระหว่างดำเนินการ และประเมินในระยะสิ้นสุดโครงการแล้ว

นอกจากนี้ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535, หน้า 60) ยังกล่าวอีกว่า การบริหารหลักสูตร ได้นำกระบวนการบริหารงานมาประยุกต์ใช้เพื่อการทำงานบรรลุวัตถุประสงค์ กระบวนการบริหารงานมีประโยชน์ต่อการทำงานดังนี้

1. ช่วยให้การบริหารหลักสูตรสะดวกและรวดเร็วขึ้น
2. ช่วยให้ผู้บริหารสามารถนำเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ ในการปรับปรุงการทำงาน
3. ช่วยให้สถานศึกษาได้ขยายเติบโตและก้าวหน้า
4. ช่วยส่งเสริมตัวบุคคลในการทำงาน และจัดหน่วยงาน การบริหารงาน
5. ช่วยให้ผู้บริหารได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ กระตุ้นให้บุคคลในองค์การทำงานอย่างมีอิสระและมีความคิดริเริ่ม
7. ช่วยให้มีการประเมินผลและติดตามผลการปฏิบัติงาน

ส่วน ไพฑูรย์ ลินลารัตน์ (2524, หน้า 20-23) กล่าวว่า หลักสูตรเป็นหัวใจของการเรียนการสอน ความสำเร็จของการศึกษาย่อมขึ้นอยู่กับหลักสูตรเป็นประการสำคัญ องค์ประกอบของหลักสูตรอุดมศึกษาแบ่งเป็น 3 ส่วนคือ ส่วนหนึ่งเป็นเรื่องของวิชาชีพ (Professional Education) เป็นเนื้อหาความรู้ และกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถาบันอุดมศึกษาจัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนรู้อำนาจความเข้าใจและปฏิบัติได้ในวิชาชีพใดวิชาชีพหนึ่ง ส่วนที่สองเป็นเรื่องของการศึกษาทั่วไป (General Education) เป็นเนื้อหาความรู้ รวมทั้งกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถาบันอุดมศึกษาจัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้มีทรรศนะแนวคิด และบุคลิกภาพที่ก้าวหน้าไม่คิดแคบเฉพาะในสาขาวิชาชีพของตน ส่วนที่สาม หลักสูตรวิชาเลือก (Elective Course) โดยทั่วไปวิชาเลือกมักจะมีในหลักสูตรวิชาชีพและวิชาการศึกษาทั่วไป เป็นการให้ออกสแก่ความสนใจที่พัฒนาและแตกต่างกันของผู้เรียน

ส่วน ทวี ทิมขำ (2526 หน้า 805-817) ได้ให้รายละเอียดในส่วนการบริหารหลักสูตรโดยสรุปได้ดังนี้ การสร้างหลักสูตรทุกระดับจำเป็นต้องอาศัยการบริหารงาน เพื่อให้หลักสูตรที่ได้รับการปรับปรุงนั้นสามารถนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารหลักสูตรแบ่งได้เป็น 3 หัวข้อ

1. วิธีดำเนินงานการสร้างหลักสูตร ซึ่งมีวิธีดำเนินงานอยู่ 5 วิธี

1.1 วิธีดำเนินงานจากส่วนกลาง (The Administrative Approach) กล่าวคือ เมื่อมีการวางหลักสูตร จะมีการแต่งตั้งกรรมการดำเนินงานเป็นคราว ๆ ไป โดยผู้ริเริ่มจะมาจากส่วนกลาง เช่น กระทรวงศึกษาธิการ

1.2 วิธีดำเนินการจากโรงเรียน (The Grass-Roots Approach) วิธีนี้พยายามแก้ไขข้อบกพร่องของวิธีแรก คือ แทนที่จะเริ่มงานจากส่วนกลาง หรือเบื้องบนลงไป กลับใช้วิธีเริ่มต้นจากเบื้องล่างขึ้นมา

1.3 วิธีดำเนินงานโดยวิธีสาธิต (The Demonstration Approach) เป็นวิธีการคัดเลือกทำเฉพาะโรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่งโดยเฉพาะ

1.4 วิธีดำเนินงานโดยเปลี่ยนแปลงดุลยภาพของสังคม (A Systematic or Social Equilibrium Approach) จะพิจารณาในเรื่องเนื้อหาวิชาและความจำเป็นเป็นที่จะต้องพิจารณาเกี่ยวกับดุลยภาพของสังคม

1.5 วิธีดำเนินงานแบบวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research Approach) วิธีนี้ถือว่าหลักการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร หรือการทำหลักสูตรใหม่ ไม่ใช่ว่าจะเปลี่ยนแปลงทุกสิ่งทุกอย่างตามปกติ การเปลี่ยนแปลงย่อมเริ่มจากเฉพาะสิ่งเฉพาะอย่างไร

และนอกจากนี้ แผนงานพัฒนาหลักสูตรและแนวการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ทวี ทิมขำ (2526, 818-819) ยังกล่าวไว้อีกดังนี้คือ

1. การดำเนินงานมี 5 ชั้น คือ

1.1 ชั้นจัดร่างหลักสูตร

1.2 ชั้นร่าง แผนการสอนและสื่อการเรียน

1.3 ชั้นดำเนินการทดลอง

1.4 ชั้นติดตามผลการทดลอง

1.5 ชั้นอบรมศึกษานิเทศก์ ศึกษาธิการจังหวัด ผู้อำนวยการการประถมศึกษา ศึกษาธิการอำเภอ

2. ดัดแปลงหลักสูตรและนำไปใช้

3. วิธีการวัดผล

4. การเตรียมการใช้หลักสูตร

หลักสูตรเป็นองค์ประกอบสำคัญในการจัดการศึกษาสามารถสะท้อนให้เห็นเป้าหมายของการศึกษาว่าต้องการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาประชากรของประเทศไปในทางใดและอย่างไร หลักสูตรที่ดีต้องตามให้ทันความเปลี่ยนแปลงของสังคม ดังนั้นการกำหนดหลักสูตรเพื่อนำไปใช้ในการจัดการศึกษาจะต้องมีการปรับปรุงให้เหมาะสมอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้มั่นใจว่าหลักสูตรนั้น ๆ มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการของสังคม และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น (ชมพันธ์ ฤกษ์ ฤกษ์ ฤกษ์, 2528 : 13)

นอกจากนี้ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2521 หน้า 60) ได้เสนอแนวความคิด และแนวโน้มนำเกี่ยวกับหลักสูตรอุดมศึกษา คือ

1. หลักสูตรใหม่ จัดให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น ให้โอกาสผู้เรียนมากขึ้น เรียนตามความถนัด และความสนใจมากขึ้น
2. หลักสูตรเน้นไปที่การผสมผสาน และคาบเกี่ยวกันหลายวิชา (Interdisciplinary Approach) มากขึ้น แต่ละสาขาวิชาที่จะจัดหลักสูตรให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนทั้งในวิชาการศึกษา ทั้งไปและวิชาชีพ
3. หลักสูตรแนวใหม่ จะหันมาเน้น เรื่องราวของสังคมมากขึ้น เน้นบทบาทของผู้เรียนที่มีต่อสังคมท้องถิ่น และในโลกรวม
4. ตามหลักสูตรแนวใหม่ โดยเฉพาะหลักสูตรวิชาชีพหันมาเน้นวิชาทางพฤติกรรมศาสตร์ ที่ให้เข้าใจในเรื่องกระบวนการเปลี่ยนแปลงในเรื่องของการวิเคราะห์ ระบบและปัญหาสังคมมากขึ้น
5. กระบวนการเรียนการสอนได้รับความสนใจมากยิ่งขึ้น เพราะเพียงแค่ตัวเนื้อหาเพียงอย่างเดียวยังไม่ทำให้หลักสูตรสัมฤทธิ์ผลได้ จึงมีความพยายามที่จะสนใจในการปรับปรุงการเรียนการสอน และถือว่าเป็นกระบวนการหนึ่งในการพัฒนาหลักสูตรด้วยพร้อมกันไป

ทบวงมหาวิทยาลัย (2527 หน้า 1781) ได้เสนอสิ่งที่จะต้องเตรียมสำหรับในรายละเอียดการเสนอหลักสูตรใหม่ จะมีอยู่ 18 หัวข้อ คือ

1. ชื่อหลักสูตร
2. ชื่อปริญญา
3. หน่วยงานและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
4. ปรัชญา และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

5. กำหนดการเปิดสอน
6. อาจารย์ผู้ทำการสอน
7. จำนวนนักศึกษา
8. คุณสมบัติผู้มีสิทธิสมัครเข้าศึกษา
9. วิธีการคัดเลือกผู้เข้าศึกษา
10. ระบบการศึกษา
11. ระยะเวลาการศึกษา
12. สถานที่และอุปกรณ์การสอน
13. ห้องสมุด
14. งบประมาณ
15. หลักสูตร โครงสร้างรายวิชา แผนการเรียน
16. การลงทะเบียนเรียน
17. การวัดผลและการสำเร็จการศึกษา
18. จำนวนเอกสารที่ต้องเสนอ

แต่ละหัวข้อจะมีคำอธิบายโดยละเอียด เป็นแนวปฏิบัติสำหรับการเสนอหลักสูตร หากเป็นหลักสูตรเดิมที่ขอปรับปรุงใหม่ให้เสนอรายละเอียดเพิ่มเติมดังนี้

1. เหตุผลที่ขอปรับปรุง
2. ปีการศึกษาที่เริ่มใช้หลักสูตร และปีการศึกษาที่กำหนดให้หลักสูตรปรับปรุงใหม่
3. เปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างหลักสูตรเดิมและหลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่ เฉพาะส่วนที่มีการปรับปรุง

ทบวงมหาวิทยาลัยจะมีเกณฑ์การพิจารณาให้ความเห็นชอบการเสนอหลักสูตรใหม่ 2 ประการ

1. มาตรฐานทางวิชาการของหลักสูตร จะพิจารณาว่ามีมาตรฐานทางวิชาการเหมาะสมหรือไม่เพียงใด สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับนั้นของทบวงฯ หรือไม่ การพิจารณานี้เป็นการพิจารณาด้านโครงสร้างของหลักสูตร และรายวิชาว่ามีความลึกเพียงใด ซึ่งอาจเปรียบเทียบกับหลักสูตรที่ทบวงมหาวิทยาลัยได้ให้ความเห็นชอบแล้ว หรือเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพสาขานั้น ๆ ด้วย
2. ความพร้อมหรือศักยภาพของมหาวิทยาลัย/สถาบัน ในการบริหารหลักสูตรนั้นให้มีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรนั้น ๆ โดย

พิจารณาในตำแน่งบุคลากร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ อาคารสถานที่ ห้องสมุด และอุปกรณ์การศึกษา ฯลฯ

ทบวงมหาวิทยาลัย และสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทยในการจัดสัมมนาเรื่อง การสอนในระดับอุดมศึกษา (2531 หน้า 109) ได้กล่าวสรุปประเด็นปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรว่ามีปัญหาด้านผู้ร่างหลักสูตร และผู้ใช้หลักสูตร ไม่มีความรู้เพียงพอในบางวิชา จึงทำให้เขียนหลักสูตรออกมาไม่เหมาะสม อีกทั้งผู้ร่างหลักสูตรและผู้ใช้หลักสูตรเป็นคนละกลุ่มกัน และอาจารย์ที่ปรึกษาฯ ยังขาดความเข้าใจโครงสร้างของหลักสูตร

การศึกษาด้านนิเทศศาสตร์ในประเทศไทยและต่างประเทศ

Salayakanond พ.ศ.2533 (ค.ศ.1990) ได้กล่าวว่า การศึกษาด้านนิเทศศาสตร์ในประเทศไทยได้เริ่มเมื่อปี พ.ศ.2482 (ค.ศ.1939) ในสมัยของ ฯพณฯ จอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรีได้เปิดการเรียนการสอนด้านหนังสือพิมพ์ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นหลักสูตร 1 ปี จากนั้น มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้เปิดการสอนนิเทศศาสตร์ในวารสารศาสตร์ของคณะสังคมศาสตร์ในปี พ.ศ.2496 (ค.ศ.1953) และได้ปรับปรุงเป็นคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน ในปี พ.ศ.2512 (ค.ศ.1969) ส่วนในภูมิภาคนี้ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้เปิดทำการสอนวิชานิเทศศาสตร์ขึ้นเป็นแห่งแรกในคณะมนุษยศาสตร์ เมื่อ พ.ศ.2507 (ค.ศ.1964) และมหาวิทยาลัยกรุงเทพฯ ได้เปิดคณะนิเทศศาสตร์เป็นแห่งแรกสำหรับมหาวิทยาลัยเอกชน เมื่อปี พ.ศ.2513 (ค.ศ.1970) นอกจากนี้ Salayakanond พ.ศ.2533 ยังได้แสดงถึงปัญหาที่น่าห่วงใย ในระบบการเรียนการสอนดังนี้

1. ด้านคณาจารย์ผู้สอน มีจำนวนที่มีประสบการณ์ทางวิชาชีพจำนวนไม่เพียงพอกับความต้องการ
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ ไม่เพียงพอและขาดความทันสมัย
3. ด้านอุปกรณ์การสอน เครื่องสไลด์ทัศนูปกรณ์ ยังมีคุณภาพต่ำ
4. ด้านงานวิจัย ยังมีไม่เพียงพอ ขาดการทำวิจัยและแรงกระตุ้นในการทำงานวิจัย

การศึกษาของ Maslog พ.ศ. 2533 (ค.ศ.1990) ได้สรุปปัญหาที่พบบ่อยในประเทศฟิลิปปินส์ มีหัวข้อใหญ่ 5 ประการ ดังนี้

1. ขาดด้านอุปกรณ์วิชาชีพ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น อาคาร สถานที่ ห้องเรียน
2. อุปกรณ์ในด้านสื่อการสอน

3. ขาดคณาจารย์ที่มีคุณภาพและสำเร็จระดับปริญญาโทขึ้นไปพร้อมประสบการณ์ด้านวิชาชีพ
4. ขาดการสนับสนุนจากบุคลากรในวิชาชีพสื่อมวลชน
5. ขาดการประสานงาน การให้คำปรึกษาที่ดีในด้านของหลักสูตร

Katzen พ.ศ.2518 (ค.ศ.1975) ได้ศึกษาถึง การศึกษาด้านนิเทศศาสตร์ในประเทศต่าง ๆ โดยสรุปดังนี้ ในแถบเอเชียชั้น ประเทศญี่ปุ่น นับได้ว่าประสบความสำเร็จในเรื่องของการเรียนการสอนด้านนิเทศศาสตร์ โดยเฉพาะในการทำกรวิจัยค้นคว้า นับได้ว่าเป็นแหล่งของ “Golden age” สำหรับการวิจัยด้านนิเทศศาสตร์ในยุค ค.ศ.50-60 ส่วนประเทศจีนนั้นนับว่าเป็นประเทศแรกของเอเชียที่ได้จัดตั้งการเรียนการสอนด้านวารสารศาสตร์ ในปี พ.ศ.2461 (ค.ศ.1918) ที่ The National Peking University และได้เปิดการสอนภาควิชาวารสารศาสตร์ในปี พ.ศ. 2463 (ค.ศ.1920) ที่ St. John's University ประเทศอินเดีย ประสบความสำเร็จในการศึกษาด้านนี้เมื่อ พ.ศ.2503 (ค.ศ.1960) โดยเน้นการใช้สื่อสารมวลชนเพื่อพัฒนาประเทศ มหาวิทยาลัยแรกที่ตั้งภาควิชาวารสารศาสตร์คือ Punjab University ในปี พ.ศ.2484 (ค.ศ.1941) สำหรับการศึกษาระดับปริญญาตรีได้เริ่มกันที่ Bombay University ในปี พ.ศ.2511 (ค.ศ.1968) ส่วนประเทศอินโดนีเซีย ได้เริ่มมีการศึกษาด้านนิเทศศาสตร์ประมาณ ปี พ.ศ.2493 (ค.ศ.1950) และในปี พ.ศ. 2496 (ค.ศ.1953) มหาวิทยาลัยของรัฐ 2 แห่งคือ The University of Gadjah Mada และ The University of Indonesia เริ่มเปิดหลักสูตรนิเทศศาสตร์ระดับปริญญาตรีและปริญญาโท ในประเทศมาเลเซียได้เริ่มต้นมีหลักสูตรวารสารศาสตร์และนิเทศศาสตร์ในปี พ.ศ.2512 (ค.ศ.1969) ที่ University Sains Malaysia ส่วนที่ประเทศฟิลิปปินส์ได้จัดตั้งวารสารศาสตร์ที่ The University of Philippines ในปี พ.ศ.2462 (ค.ศ.1919)

อุบลศักดิ์ ศิริวุธศักดิ์ (2526, หน้า 13) ได้ศึกษาพบว่า หลักสูตรนิเทศศาสตร์ในกลุ่มประเทศอาเซียนส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลแนวความคิด และรูปแบบการจัดการศึกษาจากประเทศสหรัฐอเมริกา หลักสูตรในแนวนี้นี้ประกอบด้วยส่วนที่เป็นวิชาทั่วไป หรือที่เรียกว่าความรู้ทฤษฎี และส่วนที่เป็นวิชาชีพนิเทศศาสตร์ สาระทางวิชาการของหลักสูตรมีรากฐานจากสาขาสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์

นอกจากนี้ อุบลศักดิ์ ศิริวุศักดิ์ ยังได้แสดงวิวัฒนาการและความสัมพันธ์ของการศึกษาด้านนิเทศศาสตร์ (ระดับอุดมศึกษา) กับสภาพทางสังคมตั้งแต่ พ.ศ.2526 (2526, หน้า 54-59)

ตารางที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบการศึกษานิเทศศาสตร์

การศึกษาด้านนิเทศศาสตร์	สภาพการของสื่อมวลชน	สภาพการของการเมืองและเศรษฐกิจ
<p>1. ช่วงแรก จุดกำเนิด พ.ศ.2482-2487</p> <ul style="list-style-type: none"> - จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เปิดหลักสูตรวิชาการหนังสือพิมพ์ระดับอนุ-ปริญญา (2482) ในคณะอักษรศาสตร์และวิทยาศาสตร์ หลักสูตร 1 ปี - จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เปิดหลักสูตรวิชาการหนังสือพิมพ์ระดับประกาศนียบัตร (2483) ภาคกลางคืน เป็นหลักสูตร 3 ปี สำหรับผู้ประกอบอาชีพหนังสือพิมพ์ หลักสูตรนี้ต้องปิดไปเนื่องจากสภาพสงครามในขณะนั้น 	<ul style="list-style-type: none"> - นักหนังสือพิมพ์ประสบความสำเร็จอย่างมากในการดำเนินงาน เนื่องจากคัดค้านการที่รัฐบาลประกาศสงครามกับอังกฤษและสหรัฐอเมริกา นักหนังสือพิมพ์จำนวนมากถูกจับกุมการเสนอข่าวการเมืองมักเป็นข่าวที่ป้อนจากรัฐบาลและฝ่ายญี่ปุ่น มีการตรวจข่าวอย่างเข้มงวด - มีการออก พรบ.การพิมพ์ 2484 และการกำหนดทุนขั้นต่ำของผู้ประกอบการหนังสือพิมพ์เป็นเงิน 5 หมื่นบาท ทำให้จำนวนหนังสือพิมพ์ต้องยุบเหลือ 12 ฉบับ จากเดิม 24 ฉบับ - รัฐบาลโอนกิจการวิทยุกระจายเสียงจากกรมไปรษณีย์โทรเลข ไปขึ้นกับกรมโฆษณาและเรียกชื่อสถานี่เสียใหม่ว่า “สถานวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย” รัฐบาลได้ใช้สถานวิทยุแห่งนี้ในการโฆษณาชวนเชื่อ โดยใช้เพลงปลุกใจทสนทนาของนายมน นายคองและบทละครต่าง ๆ รวมทั้งได้ขอให้หนังสือพิมพ์เสนอข่าวสนับสนุนลัทธิเห่าผู้นำ 	<ul style="list-style-type: none"> - จอมพล ป.พิบูลสงคราม ประกาศสงครามกับอังกฤษและสหรัฐอเมริกา ยินยอมให้ญี่ปุ่นเดินทัพผ่านไทย สภาพสงครามทำให้มีปัญหาเศรษฐกิจ ข้าราชการหมากแพง รัฐบาลอาศัยวิทยุกระจายเสียงและหนังสือพิมพ์ในการทำสงครามจิตวิทยาเพื่อบำรุงขวัญของทหารและประชาชนระหว่างสงคราม - ขณะเดียวกัน จอมพล ป.มุ่งสร้างลัทธิชาตินิยมเชื่อผู้นำและการเป็นคนทันสมัยโดยการประหารรัฐนิยมและได้ใช้สื่อมวลชนเป็นเครื่องมือในการโฆษณาอย่างเต็มที่ โดยขอให้สื่อมวลชนเป็นเครื่องมือในการโฆษณาอย่างเต็มที่ ได้ขอให้หนังสือพิมพ์ลงคำขวัญยกย่องผู้นำในหน้าหนึ่ง เป็นต้น

ตารางที่ 1 (ต่อ)

การศึกษาด้านนิเทศศาสตร์	สภาพการของสื่อมวลชน	สภาพการของการเมืองและเศรษฐกิจ
<p>พ.ศ. 2491-2497</p> <ul style="list-style-type: none"> - จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เปิดหลักสูตรวิชาการ หนังสือพิมพ์ระดับประกาศนียบัตร (2491) ภาคกลางคืน อีกครั้งหนึ่งเป็นหลักสูตร 2 ปี สำหรับบุคคลทั่วไปที่จบมัธยมปีที่ 6 และผู้ประกอบอาชีพหนังสือพิมพ์ โดยเปิดตามคำสั่งของรัฐบาล (จอมพล ป. พิบูลสงคราม) 	<ul style="list-style-type: none"> - รัฐบาลได้ใช้อำนาจควบคุมและกดขี่หนังสือพิมพ์ นักหนังสือพิมพ์ได้รวมหัวกันเรียกร้องให้ยกเลิก พรบ.การพิมพ์และระบบเซ็นเซอร์ เจริญกับรัฐบาล แต่ยังไม่ทันเรียกร้องก็ถูกจัดเสียก่อนในข้อหากบฏภายในและภายนอกราชอาณาจักร เรียกว่า "กบฏสันติภาพ" กรมโฆษณาการเปลี่ยนชื่อเป็นกรมประชาสัมพันธ์ และเมื่อจอมพล ป. ตั้งกระทรวงวัฒนธรรมขึ้นได้จัดรายการวิทยุ แจกเอกสารและจัดหน่วยวัฒนธรรมไทยและจริยธรรมทางสังคม อันต้งาม ห้ามเสนอเรื่องชวนเศร้า หรือเรื่องรัก ๆ ใคร่ ๆ ในรายการละครวิทยุ แต่ให้เน้นหนักเรื่องความกตัญญู กตเวทิต่อบิดามารดา ความรักชาติและความมั่งคั่งของชาติ ลิทธิคอมมิวนิสต์คือศัตรูหมายเลขหนึ่งของประชาชน - รัฐบาลสนใจจะให้มีการส่งวิทยุโทรทัศน์ขึ้นในประเทศไทย ได้ส่งเจ้าหน้าที่กรมโฆษณาการไปดูงานที่สหรัฐอเมริกา และกลับมาเตรียมการสร้างสถานีวิทยุโทรทัศน์ที่บางขุนพรหม - รัฐบาลได้จัดตั้งบริษัทไทยโทรทัศน์ด้วยงบประมาณแผ่นดินและจัดตั้งสถานีวิทยุ ททท. ขึ้นก่อนดำเนินการกระจายเสียงเพื่อการค้า 	<ul style="list-style-type: none"> - หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 จอมพล ป. ถูกจับในฐานะอาชญากรสงคราม แต่การต่อสู้ทางการเมืองในขณะนั้น ประกอบกับกรณีสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล ทำให้จอมพล ป. กลับคือสู่อำนาจอีกครั้งหนึ่ง ได้ทำการสถาปนาอำนาจทหารและตำรวจจับกุมและลอบสังหารนักการเมืองและนักหนังสือพิมพ์ฝ่ายตรงข้าม - รัฐบาลเริ่มรับความช่วยเหลือทางทหารและทางเศรษฐกิจ (เทคนิค) จากประเทศสหรัฐอเมริกา กรมตำรวจได้รับอาวุธยุทโธปกรณ์จำนวนมาก มีลักษณะกลายเป็นกองทัพมากกว่าเป็นกรมตำรวจ - ในการรัฐประหาร 2495 คณะรัฐประหารได้อำนาจการแทรกซึมของลัทธิคอมมิวนิสต์เป็นสาเหตุหนึ่งในการทำรัฐประหาร มีการโฆษณาต่อต้าน และสร้างความหวาดกลัวเกี่ยวกับลัทธิคอมมิวนิสต์ในหมู่ประชาชน

ตารางที่ 1 (ต่อ)

การศึกษาด้านนิเทศศาสตร์	สภาพการของสื่อมวลชน	สภาพการของการเมืองและเศรษฐกิจ
<p>พ.ศ. 2497-2500</p> <ul style="list-style-type: none"> - จอมพล ป. พิบูลสงครามมีคำสั่งโอนการศึกษาวิชาการหนังสือพิมพ์จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไปมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ - มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ก่อตั้งแผนกวิชาการวารสารศาสตร์ในคณะสังคมศาสตร์ตามมติคณะรัฐมนตรีที่ส่งเสริมงานด้านสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการ ขณะนั้นจอมพล ป. ดำรงตำแหน่งเป็นอธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2497) 	<ul style="list-style-type: none"> - รัฐบาลได้สร้างสถานีโทรทัศน์ช่อง 5 ขึ้นที่วังบางขุนพรหมแล้วเสร็จ ออกอากาศเป็นครั้งแรกในปี 2498 และได้ประกาศให้ พรบ.วิทยุคมนาคม และ พรบ.วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ 2498 - จอมพล ป. พิบูลสงครามเดินทางกลับจากการเยือนต่างประเทศ เริ่มให้มีสัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ประจำและเปิดให้หนังสือพิมพ์มีเสรีภาพมากกว่าช่วงที่ผ่านมา เนื่องจากต้องการสร้างภาพพจน์ของนักประชาธิปไตย และต้องการให้หนังสือพิมพ์เปิดโปงการคอร์รัปชันของฝ่ายที่เป็นปฏิปักษ์กับตน - ผู้มีอำนาจทั้งสามในสมัยนั้นได้แก่ จอมพล ป. พล.ต.อ. เผ่า ศรียานนท์ และ จอมพล ส. ธนะรัชต์ ต่างมีหนังสือพิมพ์เป็นกระบอกเสียงของตนเอง - จอมพล ป. ให้การสนับสนุนการรวมตัวของบริษัทสร้างหนังสือพิมพ์มาตรฐานให้เป็นบริษัทแห่งชาติ - หนังสือพิมพ์เปิดโปงการเลือกตั้งสกปรกในปี 2500 และวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลชุดใหม่ที่ไม่ดำเนินการแก้ไขปัญหาของประชาชน 	<ul style="list-style-type: none"> - อำนาจการปกครองอยู่ในมือของทหารและตำรวจ จอมพล ป. นำประเทศไทยเข้าผูกพันกับสหรัฐอเมริกามากขึ้น ในการเดินทางไปเยือนสหรัฐและประเทศในยุโรป - เกิดทศพิภกภัยในภาคอีสาน ชาวอีสานพากันอพยพเข้ามากรุงเทพฯ เป็นจำนวนมาก และมีคดีโจกไม่และการคอร์รัปชันอื่น ๆ ในวงราชการ แต่รัฐบาลก็ไม่เห็นเป็นเรื่องสำคัญ ก่อให้เกิดความไม่พอใจในหมู่ประชาชนและหนังสือพิมพ์ - จอมพล ป. เข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีท่ามกลางข้อกล่าวหาว่า การเลือกตั้งทั่วไปในปี 2510 ไม่บริสุทธิ์ นักศึกษาก่อการประท้วงและ จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ทำการรัฐประหาร จอมพล ป. และ พล.ต.อ.เผ่า สឹกียอกนอกประเทศ

ตารางที่ 1 (ต่อ)

การศึกษาด้านนิเทศศาสตร์	สภาพการของสื่อมวลชน	สภาพการของการเมืองและเศรษฐกิจ
<p>พ.ศ. 2501-2508</p> <ul style="list-style-type: none"> - คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้จัดตั้งภาควิชาสื่อสารมวลชนขึ้นในปีเดียวกับที่มหาวิทยาลัยเริ่มดำเนินการรับนักศึกษาเป็นปีแรก (2507) และได้จัดตั้งสถานีวิทยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สำหรับใช้เป็นห้องปฏิบัติการทางวิทยุกระจายเสียงด้วย - จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้จัดตั้งแผนกอิสระสื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์ ในปี 2508 หลังจากที่เปิดหลักสูตรวิชาการหนังสือพิมพ์ไปตั้งแต่ปี 2497 - มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้จัดตั้งวิทยุธรรมศาสตร์ขึ้นเผยแพร่ความรู้แก่นักศึกษาประชาชน และเพื่อเป็นห้องปฏิบัติการสำหรับนักศึกษาแผนกวารสารศาสตร์ (2508) 	<ul style="list-style-type: none"> - กองทัพบกจัดตั้งสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 ขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือสื่อสารของกองทัพบกโดยตรง - กรมประชาสัมพันธ์ได้ดำเนินการจัดตั้งสถานีวิทยุโทรทัศน์ช่อง 5 ขอนแก่น, ช่อง 8 ลำปาง และ ช่อง 10 หาดใหญ่ ขึ้นเป็นเครือข่ายการสื่อสารจากรัฐบาลไปถึงประชาชน - วิทยุกระจายเสียงทีวีจำนวนขึ้นอย่างรวดเร็ว - รัฐบาลให้ประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 17 รัตนอนสิทธิเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ มีการกวาดขันหนังสือพิมพ์อย่างเข้มงวดและได้กวาดล้างนัก นสพ. ครั้งใหญ่ รวมทั้งผู้ที่ต้องสงสัยว่าฝักใฝ่ลัทธิคอมมิวนิสต์ - รัฐบาลใช้สื่อมวลชนในการโฆษณาแนวความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาประเทศ การอยู่ดีกินดี และมั่งงานทำ การรักษาความสงบเรียบร้อย ตลอดจนศีลธรรมอันดี และภัยจากลัทธิคอมมิวนิสต์ - วงการภาพยนตร์ไทยได้รับการยอมรับให้เป็นอุตสาหกรรมประเภทหนึ่ง ภายใต้พรบ.การลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรม พ.ศ. 2505 	<ul style="list-style-type: none"> - จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี หลังจากรัฐประหารปี 2501 ได้นำระบบเผด็จการมาใช้ในการปกครองประเทศ ประกาศยุบเลิกรัฐสภา และพรรคการเมืองทั้งหมด และประกาศใช้ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พ.ศ. 2502 และใช้มาตรา 17 เป็นตามอาญาสิทธิ์ในการบริหารบ้านเมือง - รัฐบาลให้ความสนใจเร่งรัดพัฒนาเศรษฐกิจเริ่มมีการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจเป็นครั้งแรกตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศ มีการสร้างถนนเชื่อมจังหวัดต่าง ๆ ในภาคอีสาน เหนือและใต้กับกรุงเทพฯ รวมทั้งมีแผนพัฒนาส่วนภูมิภาคเป็นครั้งแรกด้วย - ในขณะที่รัฐบาลใช้นโยบายกีดกันอยู่ดีและการมั่งงานทำ ในการบริหารประเทศ จอมพลสฤษดิ์และนายทหารชั้นผู้ใหญ่กลับได้รับผลประโยชน์ทางการเงินจำนวนมากจากรัฐวิสาหกิจและธุรกิจอื่น ๆ - ประเทศไทยเป็นพันธมิตรทางเศรษฐกิจ ที่ใกล้ชิดกับสหรัฐอเมริกายิ่งขึ้น ได้รับเงินกู้มากขึ้น สำหรับนำมาใช้ในการพัฒนาประเทศ และเป็นฐานทัพให้แก่กองกำลังของสหรัฐ ซึ่งไปสู้รบในอินโดจีน

ตารางที่ 1 (ต่อ)

การศึกษาด้านนิเทศศาสตร์	สภาพการของสื่อมวลชน	สภาพการของการเมืองและเศรษฐกิจ
<p>2. ช่วงขยายตัว พ.ศ. 2509-2514</p> <ul style="list-style-type: none"> - แผนกวารสารศาสตร์แยกตัวออกจากคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และยกฐานะขึ้นเป็นแผนกอิสระวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน (2513) - วิทยาลัยกรุงเทพเปิดหลักสูตรการประชาสัมพันธ์ในคณะบริหารธุรกิจ (2513) 	<ul style="list-style-type: none"> - โทรทัศน์มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วในกรุงเทพ รัฐบาลอนุมัติให้เปิดดำเนินการได้อีก 2 ช่อง คือ สถานีโทรทัศน์สี กองทัพบกช่อง 7 (ในเครือกองทัพบก ดำเนินการโดยบริษัทกรุงเทพโทรทัศน์และวิทยุ จำกัด) และสถานีโทรทัศน์ ช่อง 3 (ในเครือกรมประชาสัมพันธ์ ต่อมาเปลี่ยนเป็นในเครือ อสมท. ดำเนินการโดยบริษัทบางกอกเอเอ็น-เทอร์เทนเมนต์ จำกัด) ในต่างจังหวัด กรมประชาสัมพันธ์จัดตั้งสถานีโทรทัศน์ทางภาคใต้เพิ่มขึ้นอีก 2 ช่อง ได้แก่ ช่อง 7 สุราษฎร์ธานี และช่อง 9 ภูเก็ต และเริ่มมีการใช้สื่อสารผ่านดาวเทียมโดยมีสถานีภาคพื้นดินที่ อ.ศรีราชา จ. ชลบุรี เป็นสถานีรับ (2513) - อุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยได้รับการส่งเสริมการลงทุนตามกฎหมายและผู้สร้างภาพยนตร์ไทย ได้รวมตัวกันจัดตั้งสมาคมผู้อำนวยการสร้างภาพยนตร์ไทย (2510) - มีการโฆษณาสินค้าทางวิทยุกระจายเสียงอย่างบ้าเลือด - นายทุนเข้ามามีอิทธิพลต่อการดำเนินงานของหนังสือพิมพ์มากขึ้น เสนอข่าวสารเพื่อประโยชน์ทางด้านธุรกิจเป็นหลัก 	<ul style="list-style-type: none"> - หลังจากที่จอมพลสฤษดิ์ ถึงแก่อสัญกรรมในปี 2506 จอมพลถนอม กิตติขจร ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีแทนและเตรียมการให้มีการเลือกตั้งทั่วไปในปี 2512 แต่ภายหลังการเลือกตั้ง เกิดความขัดแย้งระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร จอมพลถนอม จึงทำรัฐประหารยุติกิจกรรมทางการเมืองทั้งหมดอีกครั้งหนึ่ง - เศรษฐกิจตกอยู่ในมือของคณะนายทหารและกลุ่มนายทุนไม่กี่ตระกูล - ประเทศไทยส่งกำลังทหารไปรบในประเทศอินโดจีน โดยได้รับการฝึกจากทหารสหรัฐในไทย

ตารางที่ 1 (ต่อ)

การศึกษาด้านนิเทศศาสตร์	สภาพการของสื่อมวลชน	สภาพการของการเมืองและเศรษฐกิจ
<p>พ.ศ.2520-2524</p> <ul style="list-style-type: none"> - คณะบริหารธุรกิจมหาวิทาลัยรามคำแหงเปิดหลักสูตรการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ (2520) - แผนกสื่อสารมวลชน มหาวิทาลัยธรรมศาสตร์ยกฐานะเป็นคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน (2522) - คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเปิดหลักสูตรนิเทศศาสตร์พัฒนาการ (2521) เป็นหลักสูตรระดับปริญญาโท (2 ปี) - วิทาลัยกรุงเทพ ยกฐานะหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสื่อสารมวลชนเป็น คณะนิเทศศาสตร์ ประกอบด้วยสาขาการประชาสัมพันธ์ และวารสารศาสตร์ (2520) ต่อมาได้เปิดหลักสูตรสาขาการโฆษณาอื่นในปี 2523 	<ul style="list-style-type: none"> - รัฐบาลคณะปฏิรูปฯ ยุบบริษัทไทยโทรทัศน์ จำกัด และจัดตั้งองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อสมท.) ขึ้นดำเนินกิจการด้านสื่อมวลชนของรัฐ (ประกอบด้วยสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 และสถานีวิทยุหทท.) ได้ใช้เป็นเครื่องมือโฆษณารัฐบาลและต่อต้านคอมมิวนิสต์ - รัฐบาลออกประกาศรายชื่อนหนังสือ 100 เล่มที่ห้ามไว้ในครอบครอง - สื่อมวลชนถูกใช้เป็นเครื่องมือในการโฆษณาสินค้าอย่างเต็มที่ กบว.ไม่สามารถกวัดขั้นและควบคุมให้เป็นไปตามระเบียบ กบว.ได้ ธุรกิจโฆษณาได้ขยายตัวเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ มีมูลค่ากว่า 2 พันล้านบาทต่อปี - ภายหลังการหมดอำนาจของรัฐบาลคณะปฏิรูปฯ จำนวนนิตยสารรายสัปดาห์, รายปักษ์ และรายเดือนเพิ่มขึ้นอย่างมาก 	<ul style="list-style-type: none"> - นิสิตนักศึกษาที่ประท้วงการกลับมาของจอมพลถนอม ถูกปราบปรามและสังหารในบริเวณมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในวันที่ 6 ตุลาคม 2519 คณะนายทหารและกลุ่มอำนาจฝ่ายขวาอำนาจการปกครองเรียกตนเองว่า คณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน - นิสิตนักศึกษาและปัญญาชนจำนวนหนึ่งเดินทางเข้าร่วมการต่อสู้กับพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย องค์การนักศึกษาในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ถูกยกเลิก - ประเทศไทยมีฐานะไม่มั่นคงในด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ในยุครัฐบาลคณะปฏิรูปฯ และบรรยากาศทางการเมืองในประเทศก็เต็มไปด้วยความหวาดระแวงซึ่งกันและกัน - คณะทหารทำการรัฐประหารยึดอำนาจจากคณะปฏิรูปฯ พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ เป็นนายกรัฐมนตรีและได้มีการเลือกตั้งทั่วไปในปี 2522 - รัฐบาลพยายามแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจที่สืบเนื่องมาจากการเร่งอัตราการผลิตโตทางเศรษฐกิจ เช่น ปัญหาการลงทุนชบเซา ปัญหาโครงสร้างทางเศรษฐกิจ ความเหลื่อมล้ำของรายได้ ปัญหาประชากรและการว่างงาน แต่เกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจขึ้นในปี 2522 ทำให้นายกรัฐมนตรีลาออกกลางสภา - พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี และจัดตั้ง

ตารางที่ 1 (ต่อ)

การศึกษาด้านนิเทศศาสตร์	สภาพการของสื่อมวลชน	สภาพการของการเมืองและเศรษฐกิจ
	<p>มีจำนวนกว่า 120 ชื่อ ในช่วงนี้(เฉพาะในกรุงเทพมหานคร)</p> <ul style="list-style-type: none"> - จำนวนหนังสือพิมพ์ในกรุงเทพ มีภาษาไทย 13 ฉบับ อังกฤษ 2 ฉบับ และจีน 4 ฉบับ ยอดจำหน่ายเพิ่มจำนวนสูงขึ้น หนังสือพิมพ์หลายฉบับมีนักการเมืองและนายทุนหนุนหลัง เพื่อสนับสนุนผลประโยชน์ของตน - หนังสือพ็อคเก็ตบู๊คเปิดศักราชใหม่อีกครั้ง สามารถเปิดตลาดออกไปได้อย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งหนังสือแปล - สถานีโทรทัศน์ 5 แห่งในกรุงเทพร่วมกันจัดตั้งเป็นโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจ เพื่อถ่ายทอดเหตุการณ์สำคัญและถ่ายทอดรายการตามคำสั่งของรัฐบาล - มีการออกระเบียบเพื่อควบคุมการดำเนินงานและเนื้อหาสาระของวิทยุและโทรทัศน์ เช่น ระเบียบเรื่อง ใบรับรองเจ้าหน้าที่ฝ่ายรายการ(2522) เรื่องการทดสอบผู้ประกาศของสถานีวิทยุและโทรทัศน์ (2521 และ 2523) - จำนวนสถานีวิทยุทั่วประเทศมี 246 สถานี เป็นสถานีในสังกัดกระทรวงกลาโหม 56 และสังกัดกรมประชาสัมพันธ์ 2518) จำนวนสถานีโทรทัศน์ทั่วประเทศมี 9 สถานี เป็นระบบโทรทัศน์สีทั้งสิ้น - กลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์ไทยเคลื่อนไหวปกป้องผลประโยชน์ของฝ่ายผู้สร้างไทยกับพ่อค้าภาพยนตร์ต่างประเทศ รัฐบาลเพิ่มภาษีภาพยนตร์ต่างประเทศเป็นการหารายได้เข้าประเทศและสนอง 	<p>รัฐบาลผสมขึ้นในปี 2524 กลุ่มทหารหนุ่มทำการรัฐประหาร แต่ไม่เป็นผลสำเร็จ 1-3 เมษายน 2524)</p> <ul style="list-style-type: none"> - อัตราส่วนของนักธุรกิจและนายทุนในสภาผู้แทนราษฎรมีมากขึ้นกว่าทุกสมัยที่ผ่านมา - มีการค้นพบน้ำมันและแก๊สธรรมชาติ แต่สภาพเศรษฐกิจไม่ดีขึ้น ดั้งที่มีการคาดหมายไว้ กลับมีการลดค่าเงินบาท - ประชาชนในชนบทประสบปัญหาฝนแล้งติดต่อกัน 2 ปี (2521-2522) รัฐบาลได้กำหนดแผนพัฒนาชนบทขึ้น และผันงบประมาณจำนวนหนึ่งไปใช้ในโครงการสร้างงานในชนบท (กสช.) โดยคาดว่าจะช่วยบรรเทาปัญหาของชาวไร่ชาวนาได้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

การศึกษาด้านนิเทศศาสตร์	สภาพการของสื่อมวลชน	สภาพการของการเมืองและเศรษฐกิจ
<p>พ.ศ. 2525-2527</p> <ul style="list-style-type: none"> - คณะวารสารศาสตร์ และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เปิดหลักสูตรวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน (2525) เป็นหลักสูตรปริญญาโท (1 ปี) - คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เปิดภาควิชาศิลปนิเทศ (2525) - มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เตรียมการจัดตั้งคณะนิเทศศาสตร์ และจะเปิดรับนักศึกษา รุ่นที่หนึ่งในปี 2527 	<p>ชื่อเรียกร่องของกลุ่มผู้สร้างภาพยนตร์ไทย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ภาพยนตร์ไทยต้องเผชิญหน้ากับโทรทัศน์และวิดีโอเทป ผู้ดูภาพยนตร์ไทยลดจำนวนน้อยลง - เทคโนโลยีใหม่ๆ ทางการสื่อสารทะลักเข้ามาอย่างรวดเร็ว เช่น เครื่องเล่นเทปคาสเซ็ท เครื่องเล่น วิดีโอเทป รวมทั้งโทรทัศน์ตามสายซึ่งมีการส่งในต่างจังหวัด และตามอาคารใหญ่ๆ <ul style="list-style-type: none"> - ธุรกิจการโฆษณาขยายตัวมากขึ้นอีก มีมูลค่ากว่า 3 พันล้านบาทต่อปี โดยเน้นการโฆษณาทางโทรทัศน์ วิทยุ และสื่อเฉพาะกลุ่ม ซึ่งสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ - มีเทคโนโลยีทางการสื่อสารใหม่ๆ เข้ามามากขึ้น เช่น วิดีโอเกม การใช้คอมพิวเตอร์ในการสื่อสาร และเก็บข้อมูลในสำนักงาน และธุรกิจขนาดใหญ่ และการใช้คอมพิวเตอร์ขนาดเล็ก - การดำเนินงานของสื่อมวลชน เป็นองค์กรธุรกิจขนาดใหญ่ มีกิจการสื่อมวลชนหลายประเภทอยู่ในเครือเดียวกัน เช่น หนังสือพิมพ์รายวันกับนิตยสาร สถานีโทรทัศน์กับหนังสือพิมพ์ และการดำเนินการทางธุรกิจมีลักษณะครบวงจรในตัวเอง - รัฐบาลใช้สื่อมวลชนของรัฐ (วิทยุโทรทัศน์) ป้อนข่าวสารแก่ประชาชนตลอดเวลา ทั่วพรม มีการถ่ายทอดข่าวและรายการ 	<ul style="list-style-type: none"> - ประเทศไทยจัดงานเฉลิมฉลองกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี อย่างมโหฬารตลอดปี 2525 - เกิดวิกฤตการณ์รัฐธรรมนูญ ในตอนต้นปี 2526 นำไปสู่การยุบสภาและการเลือกตั้งทั่วไปในเดือนเมษายน พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ได้รับการเสนอชื่อเป็นนายกรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่งและจัดตั้งรัฐบาลผสมขึ้น - ภาพพจน์ของผู้แทนราษฎรเสื่อมลง มีส่วนพัวพันเรื่องบ่อนการพนันขนาดใหญ่ - รัฐบาลออกกฎหมายเก็บภาษีเพิ่มเติม ขณะเดียวกันธุรกิจการเงินเกิดความปั่นป่วนเนื่องจากความไม่ซื่อสัตย์สุจริตของนักธุรกิจการเงิน

ตารางที่ 1 (ต่อ)

การศึกษาด้านนิเทศศาสตร์	สภาพการของสื่อมวลชน	สภาพการของการเมืองและเศรษฐกิจ
	<p>ของรัฐบาลอยู่เป็นประจำ และ กองทัพบกได้นำเครื่องรับโทร ทัศน์ไปแจกแก่ประชาชนใน บริเวณชายแดนไทย-กัมพูชา เพื่อให้สามารถรับข่าวสารจาก รัฐบาลได้</p>	

PAYAP UNIVERSITY